

Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie
Cie.vj@tweedekamer.nl

datum	: 7 maart 2016	Contact	: drs. Tessa Maas
uw brief van	: -	e-mail	: t.maas@knb.nl
uw kenmerk	: -	Telefoon	: 070 330 7122
ons kenmerk	: 3407/TM		
betreft	: Toelichting KNB bij Algemeen Overleg Fraude 17 maart a.s.		

Geachte woordvoerder V&J,

Op 17 maart a.s. is een Algemeen Overleg Fraude gepland in uw Kamer. Een van de stukken op de agenda is de Voortgang rijksbrede aanpak van fraude (17050 nr. 525). De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) geeft u graag wat toelichting bij enkele thema's uit deze voortgangsrapportage.

Centraal aandeelhoudersregister (blz. 10)

Onlangs is de Tweede Kamer geïnformeerd dat de ontwikkeling van het centraal aandeelhoudersregister (CAHR) wordt aangehouden totdat het UBO-register verder is ontwikkeld. De KNB vindt dit jammer. Een effectief middel om misbruik van rechtspersonen te voorkomen en te bestrijden wordt hiermee voorlopig onbenut gelaten. De KNB heeft de betrokken ministeries voorgesteld het register bij de KNB onder te brengen en te koppelen aan het Centraal Digitaal Repertorium (CDR) van de KNB, waarin alle door Nederlandse notarissen gepasseerde notariële akten worden ingeschreven. Hiermee komen op een efficiënte manier betrouwbare, notariële aandelentransactiegegevens beschikbaar voor overheidsdiensten als Belastingdienst en Dienst Justis ten behoeve van controle-, toezichts-, handhavings- en opsporingsdoeleinden.

Geheimhoudingsplicht, verschoningsrecht en fraudebestrijding (blz. 11)

De KNB is blij dat de minister het grote belang van het ambtsgeheim en het daarmee samenhangende verschoningsrecht onderschrijft. De KNB is het er mee eens dat er helderheid moet zijn over de situaties waarin het ambtsgeheim geldt en waarin het verschoningsrecht kan worden ingeroepen. Daartoe moet bestaande jurisprudentie worden gecodificeerd en voor zover nodig een duidelijke toelichting bij de wet geschreven worden. Er zijn grenzen aan het verschoningsrecht en wettelijke uitzonderingen waardoor het verschoningsrecht opzij wordt gezet. In het belang van de cliënt die de notaris vertrouwelijk moet kunnen raadplegen moet duidelijk zijn waar het verschoningsrecht wel en niet geldt. Het verschoningsrecht dient de maatschappelijke hulpverleningstaak van de notaris. Het verschoningsrecht geldt voor alles wat aan de notaris *in zijn hoedanigheid* wordt toevertrouwd. Het omvat het hele werkterrein van de notaris maar *niet* werkzaamheden die de notaris in een nevenfunctie verricht zoals bijvoorbeeld bestuursfuncties. Het verschoningsrecht is bovendien beperkt tot vertrouwelijke informatie, d.w.z. informatie die vertrouwelijk aan de notaris is meegedeeld of waarvan hij het vertrouwelijke karakter moest begrijpen. De KNB helpt graag mee aan verduidelijking van de regelgeving op het gebied van het verschoningsrecht en wil betrokken blijven bij de gesprekken die daarover in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering gevoerd worden.

Versterken van de preventie van fraude door het opwerpen van barrières (blz. 20)

Het notariaat vervult een belangrijke poortwachtersrol bij de oprichting van rechtspersonen en aandelenoverdrachten. Zo is de notaris op grond van de Wet op het notarisambt (Wna) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) verplicht een uitvoerig cliëntenonderzoek te doen en een melding aan de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-Nederland) te doen als sprake is van een ongebruikelijke transactie. Verder is de notaris verplicht zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging of vermoeden de werkzaamheid die van hem verlangd wordt leidt tot strijd met het recht of de openbare orde, wanneer zijn medewerking wordt verlangd bij handelingen die kennelijk een ongeoorloofd doel of gevolg hebben of wanneer hij andere gegronde redenen voor weigering heeft. De KNB biedt het notariaat ondersteuning bij de vervulling van deze poortwachtersrol met o.m. handleidingen, leidraden en checklists voor de toepassing van de Wwft en publicaties over fraudesignalering op intranet (NotarisNet) en in het blad Notariaat Magazine.

Binnen het project 'barrièremodel faillissementsfraude' is de KNB met het ministerie van V&J in gesprek over verruiming van de mogelijkheden/middelen die de notaris kunnen ondersteunen in zijn rol van poortwachter. Dit om als notariaat nog meer te kunnen bijdragen aan de voorkoming en bestrijding van misbruik van rechtspersonen. Hierbij kan worden gedacht aan inzage in en/of toetsing aan bij de Dienst Justis (RADAR-systeem) bekende gegevens. De Dienst Justis verzamelt immers informatie die ook voor een notaris van belang kan zijn bij de afweging of hij dienst moet weigeren. Verder kan hierbij worden gedacht aan inzage op natuurlijke persoon door de notaris in het Handelsregister. Hiermee wordt de betrokkenheid van een cliënt bij andere rechtspersonen en bij faillissementen zichtbaar voor de notaris. Ook dit is een belangrijk hulpmiddel bij de afweging of een notaris dienst moet weigeren.

Met het oog op de voorkoming en bestrijding van fraude door middel van rechtspersonen heeft de KNB gepleit voor snelle invoering van een civielrechtelijk bestuursverbod voor bestuurders van rechtspersonen die zich schuldig hebben gemaakt aan frauduleuze activiteiten. Het wetsvoorstel tot invoering hiervan ligt bij de Eerste Kamer. Ook het centraal aandeelhoudersregister (CAHR) is een belangrijk hulpmiddel bij de voorkoming en bestrijding van financieel-economische criminaliteit door middel van rechtspersonen, zoals faillissementsfraude.

Mocht u nog vragen hebben dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.H. Oomen', is written over a light blue circular watermark.

Mr. J.H. Oomen
voorzitter KNB